

Scherzando

American Blend

Voorjaarsconcert Driebergs gemengd koor Scherzando

Zaterdag 29 maart 2025

Onder leiding van Reinhard Reed Findenegg.

Met medewerking van Nobuko Takahashi, piano,

Amerentia van der Kooij, viool en het Monday Night jazztrio

Dit concert werd mede mogelijk gemaakt door

Wilt u uw mobiele telefoon uitzetten?

Er is geen pauze

Na afloop van het concert bieden wij u in de hal en de zalen ernaast een drankje aan.

Welkom

American Blend: een in deze tijd nogal uitdagende titel en thema voor dit voorjaarsconcert. Amerika: een land waar op dit moment van alles anders gaat dan velen van ons gedacht en gehoopt hadden.

De inspiratie voor dit concert komt echter voort uit de veelzijdigheid van de muzikale stijlen zoals die hun oorsprong kennen in Amerika. Amerika als een smeltkroes van culturen: een American Blend.

In een huidige maatschappij, waar polarisatie sterker lijkt dan de integratie van culturen, hopen we met dit concert te laten horen hoe mooi deze verschillende culturen en muziekstijlen kunnen worden samengevoegd in één concert. Muziek verbindt.

Het is een blend van muziekstijlen van volks tot klassiek. We zingen een Native Song, een lied van de oorspronkelijke bewoners, maar ook muziek van hedendaagse componisten. Van een negrospiritual tot een vrolijke medley uit de musical Fiddler on the Roof. Van Five Hebrew Love Songs tot een combinatie van nummers uit de katholieke Missa Brevis in verschillende jazz-stijlen.

Met recht een American Blend.

We zijn zeer verheugd dat we bij dit concert worden ondersteund door Nobuko Takahashi (piano) en Amerentia van der Kooij (viool), beiden uit Driebergen en het Monday Night jazztrio met jazzmuzikanten uit het hele land.

Dit alles onder de fantastische leiding van de ons zo vertrouwde dirigent Reinhard Findenegg.

Wij hopen dat wij u iets kunnen overbrengen van het enorme plezier dat wij hebben beleefd aan het instuderen van dit programma. Een mooi concert toegewenst.

Cor van Dam,
Voorzitter Scherzando

Programma

Een korte toelichting vindt u op bladzijde 12 t/m 15

A Native American Song **Sigurd Christiansen**
- **That Wind**

Down by the Riverside **Moses Hogan**

Three Old American Songs **Aaron Copland**
Met Nobuko Takahashi, piano
- **The Boatmen's Dance**
- **At the River**
- **I bought Me a Cat**

Sure On This Shining Night **Morten Lauridsen**
Met Nobuko Takahashi, piano

Five Hebrew Love Songs **Eric Whitacre**
met Amerentia van der Kooij, viool
en Nobuko Takahashi, piano
- **Temuná**
- **Kalá kallá**
- **Lárov**
- **Éyze Sheleg!**
- **Rakút**

A Little Jazz Mass **Bob Chilcott**
Met het Monday Night jazztrio
- **Kyrie**
- **Gloria**
- **Sanctus**
- **Benedictus**
- **Agnus Dei**

Medley Fiddler on the Roof **Jerry Bock /arr. Ed Lojeski**
Met Amerentia van der Kooij, viool
en het Monday Night jazztrio
- **Tradition**
- **Matchmaker**
- **If I were a rich man**
- **Sabbath prayer**
- **To life!**
- **Sunrise, Sunset**
- **Fiddler on the roof**

Scherzando

Foto: Gusta ter Veen

De naam Scherzando betekent letterlijk “schertsend” of een grapje makend. Dat houdt in dat we, als koor, serieus muziek maken, maar ook met elkaar en ons publiek plezier hebben. We vinden het dan ook altijd leuk om u te verrassen met een onverwacht, grappig nummer of een bijzondere insteek.

Ons koor is met zijn 31 jaar vitaal te noemen. Zingen is dan ook gezond! Wekelijks wordt op maandagavond in deze kerk gerepeteerd. We oefenen geconcentreerd, maar in de pauze is het altijd gezellig. Het koor heeft een warme sfeer, waarbij koorleden in elkaar geïnteresseerd zijn en om elkaar geven.

Scherzando heeft in de loop van zijn bestaan heel wat gezongen. We hebben een muziekcommissie, die samen met de dirigent steeds weer een totaal ander programma weet te verzinnen. Onze laatste grote concerten waren in 2019 de Carmina Burana van Carl Orff en in april 2022 de Misa Tango van Martín Palmeri. Misschien was u in 2023 bij de grootse uitvoering van The Peacemakers van Karl Jenkins met kinderkoor en studentenorkest. Ons vorige programma All’ Opera was, ook door de encenering en aankleding, weer heel anders.

Zangers

Sopranen

Cuny Berkhout, Wilma Bruins, Ine Donk, Corinne Egbers, Barbera Groeneveld, Marga Hoonhout, Margriet Hunse, Janneke Kruse, Anje Kuizenga, Rennie Lammerts, Doranda Otten, Angela Polman, Cristi Roedig, Maike Visser.

Alten

Marjorie Blok, Nadamo Bos, Emilie van Dooren, Joop Geerling, Margreet ten Have, Gerrie Kik, Hester Kleinhans, Berdien Liefhebber, Trudy Nieuwenhuijs, Jeanne Schaberg, Jeanette van Ulden, Helen Wolfs.

Tenoren

Sjoerd Andringa, Gerard van der Boom, Cor van Dam, Leo Grasman, Age Halma, Nico Hoogervorst, Bob van Lierop, Peter Lustenhauer, Frits van Vugt, Wim Zoet.

Bassen

Alfred Balkema, Adriaan Blankenstein, Nico Blom, Ewout Costeris, Piet Heemskerk, Cees Klik, Anton Maas, Marcel Schmeets, Paul Sloven, Frans van Soest, Jos van der Splinter, Martin van der Velden, Bert Wateler.

Reinhard Reed Findenegg - dirigent

Foto: Gusta ter Veen

“Sinds mijn eerste muzieklessen heb ik genoten van muziek maken in een groep. Toch heeft het daarna nog 10 jaar geduurd voordat ik voor het eerst een koor leidde. Na mijn opleiding muziekregistratie aan het Koninklijk Conservatorium Den Haag, studeerde ik twee jaar aan het muziekpedagogisch instituut Zoltán Kodály in Kecskemét, Hongarije waar ik naast methodiek ook piano, zang en koordirectie studeerde. Daarna wist ik dat ik muziekdocent wilde worden en dat koorleiden een deel van mijn beroep zou zijn. Ik vind het fantastisch als de stemmen van een groep mensen samensmelten tot één, en hoe de tekst in koormuziek wordt ingekleurd. Ik heb sindsdien altijd koren geleid, maar alleen bij Scherzando ben ik al 18 jaar gebleven. Scherzando is een hechte en gemotiveerde groep die mij steeds weer inspireert om naar Driebergen te reizen voor repetities en uitvoeringen. Ik beleef veel plezier aan de gezelligheid en gedrevenheid, hoe we samen programma’s ontwikkelen, werken aan de verbetering van onze uitvoeringen en successen kunnen vieren. Het programma “American Blend” vind ik bijzonder, omdat het laat zien wat een smeltkroes de VS zijn en, hoe rijk en invloedrijk de Amerikaanse muziekcultuur is. We zingen stukken die teruggaan op de Angelsaksische volkstraditie, Amerikaanse inheemse bevolking, en zwarte Amerikanen. En voegen daarbij wat daaruit is voortgekomen: moderne stukken van Whitacre op Hebreeuwse teksten, bewerkingen van traditionele liederen met moderne klanken van Copland en Christiansen, én een lekkere medley uit de musical Fiddler on the Roof. Een speciaal hoogtepunt is de Little Jazz Mass: Bob Chilcott is weliswaar geen Amerikaan, en de mis geen Amerikaans genre, maar het idioom - jazz - is dat beslist wel.”

Nobuko Takahashi - pianiste

Foto: Gusta ter Veen

“Toen ik nog maar drie jaar was begon ik met pianospelen. Op mijn vijftiende gaf ik mijn eerste grote concert, het pianoconcert nr. 20 in d klein van Mozart. Mijn verder muzikale opleiding deed ik aan het Osaka Conservatorium in mijn geboorteland Japan. Daarna studeerde ik verder aan de Chopin Academy in Warschau (Polen).

Ik ontmoette mijn man tijdens een Liszt concours in Utrecht en ik woon sinds 1988 in Nederland, de laatste jaren hier in Driebergen. In 1993 behaalde ik mijn diploma uitvoerend musicus aan het Conservatorium van Utrecht. Als pianist geef ik zeer regelmatig recitals op de Utrechtse Heuvelrug, in de rest van Nederland en daarbuiten. Soms als solist, soms met andere musici.

Omdat ook het dirigeren mij trok, ben ik koordirectie gaan studeren aan de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht, waar ik in 2017 mijn diploma haalde. Met veel plezier ben ik dirigente van De Badparels uit Driebergen. Daarnaast geef ik bij de Muziekcirkel in Driebergen pianoles aan volwassenen en kinderen en begeleid ik het Oratoriumkoor Kennemerland bij hun repetities. Ook ben ik als muziekdocent verbonden aan de Japanse school in Amsterdam.

Ik ben geen onbekende bij Scherzando. Regelmatig begeleid ik dit koor op de piano tijdens hun repetities. Dit is mijn eerste grotere concert met hen. Daarom verheug ik me enorm op onze samenwerking vanavond.”

Amerentia van der Kooij – violiste

Foto: Amfion fotografie

“Sinds mijn negende jaar is vioolspelen mijn passie. Op 15-jarige leeftijd ontdekte ik de altviool en was meteen ook daaraan verknocht.

Ik studeerde altviool aan het Utrechts Conservatorium bij Ron Ephrat, waar ik mijn diploma Docerend Musicus behaalde. Daarna bekwaamde ik me verder aan de Guildhall School for Music and Drama in London.

Ik vervolgde mijn studie aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag bij Gisella Bergman, waar ik het diploma Uitvoerend Musicus behaalde.

Tijdens dit concert speel ik op een 19e-eeuwse Franse viool.

Ik speelde o.a. in het Radio Symphonie Orkest en het Metropole Orkest. Van 2011 tot 2017 woonde en werkte ik in Melbourne. Daar gaf ik leiding aan de strijkersafdeling van de prestigieuze Melbourne Girls Grammar School.

Vanaf mijn studietijd tot op heden ben ik een actief kamermusicus bij verschillende ensembles. Ook als solist geef ik regelmatig concerten. Afgelopen september speelde ik bijvoorbeeld in de Maartenskerk in Doorn tijdens het Muziekfestival Utrechtse Heuvelrug.

Ook ben ik voorzitter van Jeugd Symfonieorkest Opstreek in Driebergen.

Daarnaast ben ik leerkracht van groep 7 van CBS De Zonheuvel in Driebergen. Daar zet ik samen met de kinderen elk jaar een spetterende mini-musical neer tijdens de Kinderboekenweek en ben ik verantwoordelijk voor het cultuuronderwijs.”

Het Monday Night jazztrio

“Ons jazztrio bestaat uit Willem Verhulst op piano, Henk van Veldhuizen op contrabas en Gijsbert Zwart op drums.

Samen vormen we meestal de ritmesectie van het grotere Monday Night jazztet. Op het repertoire van deze band staan arrangementen van stukken van bijvoorbeeld Billy Strayhorn, Duke Ellington en Herbie Hancock.

Maar vanavond begeleiden we het koor als trio in de Little Jazz Mass en samen met de violiste in de Fiddler on the Roof medley. Weer eens wat heel anders en voor ons een leuke primeur.

Onze thuisbasis is Bunnik, maar de leden van het jazztet wonen overal in Nederland en met het jazztet verzorgen we ook swingende optredens in het hele land. Eind januari speelden we bijvoorbeeld nog in het Beauforthuis in Austerlitz en vorige week zondag 23 maart in Paradox in Tilburg, het belangrijkste jazzpodium van Zuid-Nederland.

Kijk ook eens op onze website www.mnjt.nl”

Toelichting op het programma

A Native American Song - Sigurd Christiansen

De oorspronkelijke bewoners van de VS worden tegenwoordig de Native Americans genoemd. Hun aantal wordt geschat op tussen de 1 en 2% van de bevolking.

Hiervan woont ongeveer een vijfde in de Indiaanse reservaten of in dorpen van de inheemse bevolking van Alaska.

Op zoek naar muziek van deze groep mensen stuiten we op dit lied gecomponeerd door de witte Sigurd Christiansen. Liever hadden we iets gezongen gecomponeerd door een Native American, maar geschikte vierstemmige muziek was moeilijk te vinden. Omdat de sfeer zo mooi is, kozen we toch voor dit lied.

That Wind, de tekst is een gedicht van het Kiowavolk:

“That wind shakes my tipi and sings a song for me”.

De muziek beeldt hier direct de tekst uit: de noten wringen als de wind hevig is en het klinkt liefelijk als de wind een lied zingt.

Down by the Riverside - arrangement Moses Hogan

Down by the Riverside is een bekende negrospiritual.

Een lied van hoop, dat in de VS gezongen werd door de tot slaaf gemaakten. Het ontstond voor de Amerikaanse burgeroorlog op de plantages in het zuiden.

Componist en arrangeur Mozes Hogan (1957- 2003) behoort tot de ongeveer twaalf procent van de inwoners van de VS met Afrikaans-Amerikaanse roots. Hij heeft zeer veel koorbewerkingen gemaakt van oude spirituals.

Vanwege de pacifistische inslag van het lied, “I ain’t gonna study war no more”, werd het ook gebruikt als anti-oorlogsprotestlied, vooral tijdens de Vietnamoorlog.

Three Old American Songs - Aaron Copland

Copland (1900-1990) was een vooraanstaande Amerikaanse componist, muziekpedagoog, dirigent en pianist. Hij schreef grote symfonische werken, maar ook muziek voor ballet en film. Vaak hoor je de invloed van jazz en folkloristische muziek terug in zijn werk.

Wij zingen drie liederen uit de bundel *Old American Songs Complete*. Hierin bracht hij tien bekende oude Amerikaanse liederen uit de 19e eeuw samen en bewerkte ze voor koor, bariton en piano. Vanavond vertolkt een deel van onze mannen de rol van de baritonsolist.

Voor *The Boatmen’s Dance* arrangeerde Copland een banjo-melodie uit 1843.

At the River is een hymne gebaseerd op het boek *Openbaringen*, waarin de gelovigen hevig verlangen naar een rivier in het Hemelse Jeruzalem.

I bought me a Cat is een stapelgek kinderliedje, waarin een boer eerst zeven dieren koopt en daarna een vrouw....

Sure On This Shining Night - Morten Lauridsen

Lauridsen (1943) is een belangrijke hedendaagse Amerikaanse componist.

Hij maakte vooral religieuze composities, vaak met een sterk mystiek karakter.

Heel bekend zijn het door hem geschreven *O magnum Mysterium* en *Lux aeterna*.

Lauridsen zegt over dit lied: “Ik componeerde het in de stijl van een song uit het Amerikaanse musicaltheater. Zo zou het ook gezongen moeten worden”.

De tekst is een couplet uit een gedicht van James Agee uit 1937. Het beschrijft gevoelens die opkomen in een schitterende zomernacht, zoals verwondering, acceptatie en verdriet.

*In deze schitterende nacht, als sterren schaduwen maken rondom,
waakt goedheid beslist over mij hier op de aarde.*

Het voorbije jaar ligt noordwaarts. Alles is geheeld, alles is gezond.

Hoogzomer houdt de aarde in haar greep. Alle harten vervuld.

Zeker in deze schitterende nacht ween ik om het wonder

en dwaal ik ver af, alleen, van schaduwen in de sterrenhemel.

Vertaling: Bavo Hopman

Five Hebrew Love Songs - Eric Whitacre

Veel inwoners van de USA hebben een Joodse achtergrond. Daarom passen deze vijf poëtische liederen goed in dit programma.

Ze werden gecomponeerd door de hedendaagse Amerikaanse componist en dirigent Eric Whitacre (1970). Zijn toenmalige Israëliëse vriendin Hila Plitman schreef de tekst.

Elk lied beschrijft een moment dat ze samen deelden: Kalá kallá, dat betekent bruid van licht, bestaat uit twee Hebreeuwse woorden die erg op elkaar lijken maar totaal iets anders betekenen. Het is een woordspeling die opkwam toen Hila Eric Hebreeuws leerde.

In Éyze shéleg! Wat een sneeuw! hoor je de klokken van de kathedraal, die ze vaak hoorden bij het gezamenlijk ontwaken.

1. Foto

Een foto staat in mijn hart geprint;
en beweegt zich tussen donker en licht:
een stilte die jouw lichaam omwindt,
en je haar valt precies zo over je
gezicht.

2. Bruid van licht

Bruid van licht alleen voor mij,
en vederlicht zal ze me kussen!

3. Meestal

“Meestal”, zei het dak tegen de hemel,
“is de afstand tussen jou en mij
oneindig: Maar zojuist kwam hier
een stelletje en er was nog maar één
centimeter tussen ons”

4. Wat een sneeuw!

Sneeuwvlokken als kleine dromen
vallen uit de hemel.

5. Tederheid

Hij was uitermate teder,
zij was zeer verhard.
En hoe ze ook probeerde om zo te
blijven,
hij nam haar, zonder goede redenen,
gewoon in zich op,
en liet haar plaats nemen
op het zachtste, zachtste plekje

Vertaling: Bavo Hopman

A Little Jazz Mass - Bob Chilcott

Componist en koordirigent Bob Chilcott (1955) is geen Amerikaan, maar een Brit. Toch vinden we dat zijn Little Jazz Mass thuishoort in dit programma.

Jazz komt oorspronkelijk uit de VS, het ontstond eind 1800 in Afro-Amerikaanse community's in New Orleans.

Veel inwoners van de VS zijn belijdend christen. Dit stuk combineert vijf onderdelen van de Katholieke Missa Brevis met verschillende jazz-stijlen. Dit levert een verrassende, veelal swingende mis op.

Het Kyrie, *Heer ontferm U*, heeft een echte “groove”, een ritmisch gevoel waarbij je bijna niet stil kunt blijven zitten.

Het Gloria, *Ere zij God*, swingt lekker.

Het Sanctus, *Heilig, Heilig, Heilig* nodigt uit om relaxt achterover te leunen.

Met het Benedictus, *Gezegend zijt Gij*, kun je jazzy mee-hummen.

De muziek van Het Agnus Dei, *Lam Gods*, werd geïnspireerd door de blues.

Medley Fiddler on the Roof - Jerry Bock, arrangement Ed Lojeski

Uit een ratjetoe van theatergenres en invloeden ontstond in de VS in de loop van de 20e eeuw de musical. De musical Fiddler on the Roof werd daar uitgebracht in 1964.

Het verhaal speelt zich af in 1905. Tevje is een Joodse melkboer in Anatevka, een klein Russisch dorp. Hij wil, zoals alle andere Joden in het dorp, vasthouden aan de traditie, want dat geeft zekerheid. Er komen echter nieuwe tijden. De Joden worden in tsaristisch Rusland veelvuldig door de autoriteiten geïntimideerd.

Bij Fiddler on the Roof staat een van de musici op een hoge plek op het toneel. Hij is de violist op het dak waarnaar de titel verwijst. In de eerste scène legt Tevje uit dat die muzikant probeert er het beste van te maken zonder zijn evenwicht te verliezen. Want zo is het leven in Anatevka: Dankzij hun tradities blijven de bewoners in evenwicht.

Wij zingen een medley van de bekende nummers:

Tradition, Matchmaker, If I were a rich man, Sabbath prayer, To life! , Sunrise Sunset en Fiddler on the Roof.

Wij bedanken:

- De Oranjebrigade, vrijwilligers van Scherzando, vaak familie van koorleden.
- Onze huisfotograaf Gusta ter Veen.
- De medewerkers van de Grote Kerk.
- De mensen van Boekhandel Baas, die kaartjes voor ons hebben verkocht.
- Iedereen die heeft meegewerkt aan de totstandkoming van dit concert.

Meezingen?

Scherzando staat open voor nieuwe leden. We zoeken nog alt en tenoren.
Interesse om mee te zingen?

We repeteren op maandagavond in deze Grote Kerk. Misschien wilt u een keer de sfeer tijdens een repetitie proeven. Neem dan vooraf even contact op met onze secretaris Nico Hoogervorst via secretaris@scherzandokoor.nl.

Ons volgende optreden:

In november 2025 treden we op twee locaties in de regio op met het Kamer Orkest Driebergen.

We vertellen dan het verhaal van Allerzielen tot Kerst in een collage van romantische en klassieke stukken. We beginnen met delen uit het Requiem van Schumann, dan een deel van een mis van Schubert, een psalm van Mendelssohn en tenslotte delen uit de Messiah van Händel, bewerkt door Mozart.

Klinkt veelbelovend! Op www.scherzandokoor.nl kunt u vanaf september meer informatie vinden over dit concert.